

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

8. září 2020*

„Řízení o předběžné otázce – Duševní vlastnictví – Práva související s autorským právem – Směrnice 2006/115/ES – Článek 8 odst. 2 – Užívání zvukových záznamů v Unii – Právo výkonných umělců na spravedlivou odměnu rozdělenou mezi ně a výrobce zvukových záznamů – Použitelnost na státní příslušníky třetích států – Smlouva o výkonech výkonných umělců a o zvukových záznamech – Články 4 a 15 – Výhrady oznámené třetími státy – Omezení práva na spravedlivou odměnu, která mohou na základě vzájemnosti vyplývat z těchto výhrad pro státní příslušníky třetích států v Unii – Článek 17 odst. 2 a čl. 52 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie – Základní právo na ochranu duševního vlastnictví – Požadavek, podle něhož každé omezení musí být stanoveno zákonem, respektovat podstatu základního práva a být přiměřené – Rozdělení pravomocí Unie a členských států ke stanovení těchto omezení – Rozdělení pravomocí ve vztazích se třetími státy – Článek 3 odst. 2 SFEU – Výlučná pravomoc Unie“

Ve věci C-265/19,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím High Court (Vrchní soud, Irsko) ze dne 11. ledna 2019, došlým Soudnímu dvoru dne 29. března 2019, v řízení

Recorded Artists Actors Performers Ltd

proti

Phonographic Performance (Ireland) Ltd,

Minister for Jobs, Enterprise and Innovation,

Irsku,

Attorney General,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda, R. Silva de Lapuerta, místopředsedkyně, J.-C. Bonichot, M. Vilaras, E. Regan, M. Safjan, P. G. Xuereb, L. S. Rossi a I. Jarukaitis, předsedové senátů, M. Ilešič (zpravodaj), L. Bay Larsen, T. von Danwitz, C. Toader, D. Šváby a N. Piçarra, soudci,

generální advokát: E. Tančev,

vedoucí soudní kanceláře: C. Strömholm, radová,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 4. února 2020,

* Jednací jazyk: angličtina.

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Recorded Artists Actors Performers Ltd, Y. McNamara, BL, a L. Scales, solicitor, jakož i M. Collinsem, SC,
- za Phonographic Performance (Ireland) Ltd H. Sheehy, solicitor, P. Gallagherem a J. Newmanem, SC, jakož i J. O'Connell, BL,
- za Irsko M. Browne, jakož i P. Cliffordem a A. Joycem, jako zmocněnci, ve spolupráci s P. McCannem a J. Bridgemanem, SC,
- za Evropskou komisi J. Samnadda a J. Norris, jakož i É. Gippini Fournierem a A. Biolanem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 2. července 2020,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 8 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/115/ES ze dne 12. prosince 2006 o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem (Úř. věst. 2006, L 376, s. 28), vykládaného ve světle zvláště Smlouvy Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO) o výkonech výkonných umělců a o zvukových záznamech, přijaté v Ženevě dne 20. prosince 1996 a schválené jménem Evropského společenství rozhodnutím Rady 2000/278/ES ze dne 16. března 2000 (Úř. věst. 2000, L 89, s. 6; Zvl. vyd. 11/33, s. 208, dále jen „Smlouva WPPT“).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi společnostmi Recorded Artists Actors Performers Ltd (dále jen „společnost RAAP“) na straně jedné a společnostmi Phonographic Performance (Ireland) Ltd (dále jen „společnost PPI“), jakož i Minister for Jobs, Enterprise and Innovation (ministr pro práci, podnikání a inovace, Irsko), Irskem (Irsko) a Attorney General na straně druhé týkajícího se práva státních příslušníků třetích států na jedinou spravedlivou odměnu, poskytli-li přínos ke zvukovému záznamu, který je užíván v Irsku.

Právní rámec

Vídeňská úmluva o smluvním právu

- 3 Článek 19 Vídeňské úmluvy o smluvním právu ze dne 23. května 1969 (*Recueil des traités des Nations unies*, sv. 1155, s. 331, dále jen „Vídeňská úmluva“), stanoví:
„Stát může při podpisu, ratifikaci, přijetí, schválení smlouvy nebo přístupu k ní formulovat výhradu [...]“
- 4 Článek 21 této úmluvy stanoví:
„1. Výhrada učiněná ve vztahu k druhé smluvní straně v souladu s články 19, 20 a 23:
a) mění pro stát, který učinil výhradu, v jeho vztazích s touto druhou stranou ustanovení smlouvy, jichž se výhrada týká, v rozsahu této výhrady; a

b) mění tato ustanovení ve stejném rozsahu pro tuto druhou smluvní stranu v jejich vztazích se státem, který učinil výhradu.

2. Výhrada nemění ustanovení smlouvy pro ostatní smluvní strany v jejich vzájemných vztazích.

[...]"

Římská úmluva

5 Mezinárodní Úmluva o ochraně výkonných umělců, výrobců zvukových snímků [záznamů] a rozhlasových organizací byla uzavřena v Římě dne 26. října 1961 (dále jen „Římská úmluva“).

6 Evropská unie není smluvní stranou této úmluvy. Naproti tomu všechny její členské státy, s výjimkou Maltské republiky, smluvní stranou této úmluvy jsou.

7 Článek 2 uvedené úmluvy stanoví:

„1. Pro účely této Úmluvy se národním režimem rozumějí práva přiznaná vnitřním zákonodárstvím smluvního státu, kde se žádá o ochranu,

a) výkonným umělcům, kteří jsou jeho občany [státními příslušníky], k výkonům uskutečněným, vysílaným nebo poprvé zaznamenaným na jeho území;

b) výrobcům zvukových snímků [záznamů], kteří jsou jeho občany [státními příslušníky], ke zvukovým snímkům [záznamům] poprvé trvale zaznamenaným nebo poprvé vydaným na jeho území;

[...]

2. Národní režim se poskytne s přihlédnutím k ochraně zvláště zajištěné a k omezením výslovně stanoveným v této Úmluvě.“

8 Článek 4 téže úmluvy stanoví:

„Každý smluvní stát přizná práva podle národního režimu výkonným umělcům, je-li splněna některá z těchto podmínek:

a) výkon se uskuteční v některém jiném smluvním státě;

b) výkon je součástí zvukového snímku [záznamu], který je chráněn podle článku 5 této Úmluvy;

[...]"

9 Článek 5 Římské úmluvy stanoví:

„1. Každý smluvní stát přizná práva podle národního režimu výrobcům zvukových snímků [záznamů], je-li splněna některá z těchto podmínek:

a) výrobce zvukového snímku [záznamu] je občanem [státním příslušníkem] jiného smluvního státu (hledisko státní příslušnosti);

b) první záznam zvuku byl uskutečněn v jiném smluvním státě (hledisko záznamu);

c) zvukový snímek [záznam] byl poprvé vydán v jiném smluvním státě (hledisko vydání).

2. Byl-li zvukový snímek [záznam] poprvé vydán v nesmluvním státě, avšak do třiceti dnů od prvního vydání také ve smluvním státě (současné vydání), považuje se za poprvé vydaný ve smluvním státě.

3. Písemným oznámením uloženým u generálního tajemníka Spojených národů může každý smluvní stát prohlásit, že nebude uplatňovat buď hledisko vydání, nebo hledisko záznamu. Takové písemné oznámení může být učiněno v době ratifikace, přijetí nebo přístupu, anebo kdykoli později; v tomto případě pak nabude účinnosti šest měsíců po jeho uložení.“

10 Článek 17 této úmluvy stanoví:

„Každý stát, který dne 26. října 1961 přiznává ochranu výrobcům zvukových snímků [záznamů] pouze na základě hlediska záznamu, může písemným oznámením uloženým u generálního tajemníka Spojených národů při ratifikaci, přijetí nebo přístupu prohlásit, že uznává v článku 5 jediné hledisko záznamu [...]“

Smlouva WPPT

11 Unie a její členské státy jsou smluvními stranami Smlouvy WPPT. Tato mezinárodní dohoda vstoupila v platnost pro Unii, jakož i pro některé členské státy, k nimž patří Irsko, dne 14. března 2010. Pro ostatní členské státy vstoupila v platnost dříve. Smluvní stranou Smlouvy WPPT je celkem přibližně sto států.

12 Článek 1 odst. 1 Smlouvy WPPT zní následovně:

„Žádné ustanovení této smlouvy neruší existující závazky, které mají smluvní strany navzájem podle [Římské úmluvy]“.

13 Článek 2 Smlouvy WPPT stanoví:

„Pro účely této smlouvy:

- a) ‚výkonní umělci‘ jsou herci, zpěváci, hudebníci, tanečníci a jiné osoby, které hrají, zpívají, přednášejí, recitují, představují, předvádějí nebo jinak provádějí literární nebo umělecká díla anebo výtvořky folklóru;
- b) ‚zvukový záznam‘ je záznam zvuků výkonu nebo jiných zvuků, anebo vyjádření zvuků, jiných než ve formě záznamu obsaženého ve filmovém nebo jiném audiovizuálním díle;
- c) ‚záznam‘ je zaznamenání zvuků nebo jejich vyjádření na hmotný podklad, z něhož mohou být pomocí technického zařízení vnímány, rozmnožovány nebo sdělovány;
- d) ‚výrobce zvukového záznamu‘ je fyzická nebo právnická osoba, která vyvíjí iniciativu a má odpovědnost za první záznam zvuků výkonu nebo jiných zvuků, anebo vyjádření zvuků;

[...]“

14 Článek 3 Smlouvy WPPT, nadepsaný „Nositelé ochrany podle této smlouvy“, stanoví:

„1. Smluvní strany přiznají ochranu podle této smlouvy výkonným umělcům a výrobcům zvukových záznamů, kteří jsou občany [státními příslušníky] jiných smluvních stran.

2. Občany [státními příslušníky] jiných smluvních stran se rozumějí ti výkonní umělci nebo výrobci zvukových záznamů, kteří by splňovali kritéria způsobilosti pro ochranu stanovenou Římskou úmluvou, kdyby všechny smluvní strany této smlouvy byly smluvními státy uvedené úmluvy. Pokud jde o tato kritéria, smluvní strany použijí příslušné definice obsažené v článku 2 této smlouvy.

3. Každá smluvní strana, která využívá možností uvedených v [čl. 5 odst. 3] Římské úmluvy nebo pro účely článku 5 téže úmluvy jejího článku 17, učiní oznámení podle uvedených ustanovení generálnímu řediteli [WIPO].“

15 Článek 4 Smlouvy WPPT, nadepsaný „Národní zacházení“, stanoví:

„1. Každá smluvní strana přizná občanům [státním příslušníkům] jiných smluvních stran uvedeným v [čl. 3 odst. 2 této smlouvy] zacházení, které přiznává vlastním občanům [státním příslušníkům], pokud jde o výlučná práva zvláště poskytovaná v této smlouvě a práva na přiměřenou [spravedlivou] odměnu podle článku 15 této smlouvy.

2. Závazek stanovený [v odstavci 1 tohoto článku] se neuplatní v rozsahu, v němž jiná smluvní strana používá výhrad, které připouští [čl. 15 odst. 3] této smlouvy.“

16 Článek 15 Smlouvy WPPT, nadepsaný „Právo na odměnu za vysílání a za sdělování veřejnosti“, zní následovně:

„1. Výkonní umělci a výrobci zvukových záznamů mají právo na jednu přiměřenou [spravedlivou] odměnu za přímé nebo nepřímé užití zvukových záznamů, vydaných k obchodním účelům, k vysílání nebo k jakémukoli sdělování veřejnosti.

2. Smluvní strany mohou určit ve svém vnitrostátním právním řádu, že jednu přiměřenou [spravedlivou] odměnu může od uživatele požadovat výkonný umělec nebo výrobce zvukového záznamu, anebo oba. Smluvní strany mohou ve vnitrostátním právním řádu stanovit, že v případě, že není dohody mezi výkonným umělcem a výrobcem zvukového záznamu, určí pravidla, podle nichž se budou výkonní umělci a výrobci zvukových záznamů podílet na jedné přiměřené [spravedlivé] odměně.

3. Každá smluvní strana může v oznámení uloženém u generálního ředitele [WIPO] prohlásit, že bude uplatňovat ustanovení [odstavce 1 tohoto článku] jen s ohledem na některá užití, nebo že omezí jeho uplatňování určitým jiným způsobem, anebo že toto ustanovení nepoužije vůbec.

4. Pro účely tohoto článku se zvukové záznamy zpřístupněné veřejnosti po drátě nebo bezdrátovými prostředky takovým způsobem, že každý může mít k nim přístup na místě a v čase podle své individuální volby, považují za vydané k obchodním účelům.“

17 Článek 23 odst. 1 Smlouvy WPPT stanoví:

„Smluvní strany se zavazují, že přijmou v souladu se svými právními systémy opatření potřebná k zajištění provádění této smlouvy.“

18 Článek 33 Smlouvy WPPT stanoví:

„Depozitářem této smlouvy je generální ředitel [WIPO].“

19 I když při ratifikacích Smlouvy WPPT členskými státy Unie, samotnou Unií a mnoha třetími státy nebyly učiněny výhrady na základě čl. 15 odst. 3 této mezinárodní dohody, některé třetí státy, k nimž patří Spojené státy americké, Chilská republika, Singapurská republika, Čínská lidová republika, Australské společenství, Ruská federace, Korejská republika, Kanada, Indická republika a Nový Zéland, naproti tomu takové výhrady formulovaly.

20 Oznámení č. 8, č. 66 a č. 92 týkající se Smlouvy WPPT tak obsahují zejména následující prohlášení:

„V souladu s [čl. 15 odst. 3 Smlouvy WPPT] použijí Spojené státy americké [čl. 15 odst. 1 této smlouvy] pouze na některé akty vysílání a sdělování veřejnosti digitálními prostředky, pro něž je vybírán přímý nebo nepřímý poplatek za příjem nebo pro jiné přenosy a sdělování na digitálním zvukovém záznamu, jak stanoví zákon Spojených států amerických.“ *(neoficiální překlad)*

„[...] Čínská lidová republika se nepovažuje za vázanou čl. 15 odst. 1 [Smlouvy WPPT]. [...]“ *(neoficiální překlad)*

„[...] V souladu s [čl. 15 odst. 3 smlouvy WPPT] [...] Indická republika prohlašuje, že ustanovení [čl. 15 odst. 1 této smlouvy], které se týká jedné přiměřené [spravedlivé] odměny výkonným umělcům a výrobcům zvukových záznamů, se v Indii nepoužije.“ *(neoficiální překlad)*

Směrnice 2006/115

21 Body 5 až 7, 12 a 13 odůvodnění směrnice 2006/115 uvádějí:

„(5) Pokračování v tvůrčí a umělecké práci autorů a výkonných umělců vyžaduje, aby tyto osoby pobíraly odpovídající příjmy, a investice jsou zejména v případě výroby zvukových záznamů a filmů obzvláště vysoké a riskantní. Pouze náležitá právní ochrana nositelů těchto práv může být účinnou zárukou možnosti získat uvedený příjem a návratnosti zmíněné investice.

(6) Tyto tvůrčí, umělecké a podnikatelské činnosti jsou velkou měrou záležitostí osob samostatně výdělečně činných. Výkon těchto činností by měl být usnadněn zavedením harmonizované právní ochrany v rámci [Unie]. [...]

(7) Je nezbytné sblížit právní předpisy členských států tak, aby byly v souladu s mezinárodními smlouvami, které jsou v mnoha členských státech základem úpravy autorského práva a práv souvisejících.

[...]

(12) Je nezbytné zavést režim, který by zajišťoval autorům a výkonným umělcům spravedlivou odměnu, které se nelze vzdát, a zároveň by zachovával pro tyto osoby možnost svěřit výkon tohoto jejich práva organizacím pro kolektivní správu práv, které je zastupují.

(13) Tato spravedlivá odměna může být uhrazena najednou nebo formou několika plateb provedených kdykoliv, ať již při uzavření smlouvy či později. Měla by brát v úvahu význam přínosu dotyčných autorů nebo výkonných umělců ke zvukovému záznamu nebo k filmu.“

22 Článek 8 této směrnice, který spadá do její kapitoly II, nadepsané „Práva související s autorským právem“, v odst. 2 stanoví:

„Členské státy stanoví právo, kterým se zajistí, že uživatel zaplatí jedinou spravedlivou odměnu, pokud je užito zvukového záznamu vydaného k obchodním účelům nebo rozmnoženiny takového záznamu k bezdrátovému vysílání nebo jakémukoliv jinému sdělování veřejnosti, a že tato odměna bude

rozdělena mezi dotčené výkonné umělce a výrobce zvukových záznamů. Pokud nedojde mezi výkonnými umělci a výrobcí zvukových záznamů k dohodě, mohou členské státy stanovit podmínky pro rozdělování uvedené odměny mezi ně.“

23 Článek 11 uvedené směrnice, nadepsaný „Přechodná ustanovení“, stanoví:

„1. Tato směrnice se vztahuje na veškerá autorská díla, výkony výkonných umělců, zvukové záznamy a prvotní záznamy filmů, které jsou uvedeny v této směrnici a jejichž ochrana podle právních předpisů členských států pro oblast autorských práv nebo práv souvisejících k 1. červenci 1994 ještě trvala, anebo které k uvedenému dni splňovaly kritéria ochrany podle této směrnice.

2. Touto směrnicí není dotčeno využívání uskutečněné před 1. červencem 1994.

[...]“

24 Směrnice 2006/115 kodifikovala a zrušila směrnici Rady 92/100/EHS ze dne 19. listopadu 1992 o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem (Úř. věst. 1992, L 346, s. 61; Zvl. vyd. 17/01, s. 120). Nestanoví lhůtu pro provedení směrnice, ale v článku 14 a příloze I části B odkazuje na lhůty pro provedení směrnice 92/100 a směrnic, které tuto směrnicí změnily. Tyto lhůty uplynuly dne 1. července 1994, 30. června 1995 a 21. prosince 2002.

25 Znění čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115 je totožné se zněním čl. 8 odst. 2 směrnice 92/100.

Irské právo

26 Copyright and Related Rights Act 2000 (irský zákon o autorském právu a právech s ním souvisejících z roku 2000), ve znění použitelném na spor v původním řízení (dále jen „CRR Act“), v ustanovení § 38 odst. 1 stanoví:

„[P]okud určitá osoba žádá o

a) šíření zvukového záznamu na veřejnosti nebo

b) zahrnutí zvukového záznamu do vysílání nebo služeb kabelové televize,

může tak učinit *ex lege*, pokud se tato osoba

i) zaváže platit organizaci pro správu autorských práv poplatky za takové šíření či zahrnutí do vysílání nebo služeb kabelové televize a

ii) splňuje požadavky tohoto ustanovení.“

27 Ustanovení § 184 CRR Act, který je obsažen v jeho části II, stanoví:

„1. Literární, dramatické, hudební nebo umělecké dílo, zvukový záznam, film, typografické uspořádání zveřejněného vydání nebo původní databáze se stanou způsobilými předměty autorskoprávní ochrany, jakmile budou poprvé zpřístupněny veřejnosti v souladu s právními předpisy

a) v tuzemsku; nebo

b) v kterékoli zemi, území, státu nebo oblasti, na něž se vztahuje příslušné ustanovení této části.

2. Pro účely tohoto ustanovení bude zpřístupnění díla veřejnosti v souladu s právními předpisy v jedné zemi, území, státu nebo oblasti považováno za první zpřístupnění díla veřejnosti v souladu s právními předpisy i v případě, že je toto dílo současně zpřístupněno veřejnosti v souladu s právními předpisy i na jiném místě; pro tyto účely se zpřístupnění díla veřejnosti na jiném místě v souladu s právními předpisy v průběhu předcházejících 30 dnů považuje za zpřístupnění současné.“

28 Ustanovení § 208 odst. 1 tohoto zákona, který spadá do jeho části III, stanoví:

„Umělec má právo obdržet od nositele autorského práva ke zvukovému záznamu spravedlivou odměnu, pokud zvukový záznam celého výkonu nebo jeho podstatné části, která splňuje příslušné podmínky, byl zpřístupněn veřejnosti k obchodním účelům a je

- a) šířen na veřejnosti; nebo
- b) je zahrnut do vysílání nebo služeb kabelové televize.“

29 Ustanovení § 287 uvedeného zákona, který spadá rovněž do této části III, stanoví:

„V této části a v části IV se

„způsobitou zemí“ rozumí

- a) Irsko,
- b) jiný členský stát [Evropského hospodářského prostoru (EHP)] nebo,
- c) pokud tak stanoví vyhláška dle ustanovení § 289, země určená dle tohoto ustanovení;

„způsobitým jednotlivcem“ se rozumí občan nebo státní příslušník nebo jednotlivec, který má bydliště nebo obvyklý pobyt ve způsobité zemi; a

„způsobitou osobou“ se rozumí irský občan nebo jednotlivec, který má bydliště nebo obvyklý pobyt v Irsku.“

30 Ustanovení § 288 téhož zákona blíže stanoví:

„Výkon je způsobitým výkonem pro účely ustanovení této části [III] a části IV, pokud je proveden způsobitým jednotlivcem nebo způsobitou osobou nebo je uskutečňován ve způsobité zemi, území, státu nebo oblasti, a to v souladu s touto kapitolou.“

31 Ustanovení § 289 odst. 1 CRR Act stanoví:

„Vláda může vyhláškou označit za způsobitou zemi, která požívá ochrany podle této části [III] a části IV, kteroukoli zemi, území, stát nebo oblast, u nichž je vláda přesvědčena o tom, že dle právních předpisů této země bylo nebo bude přijato opatření poskytující náležitou ochranu irským výkonným umělcům.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

32 Žalobkyně v původním řízení, RAAP, společnost založená podle irského práva, je podnikem pro kolektivní správu práv výkonných umělců.

- 33 První žalovaná v původním řízení, PPI, rovněž společnost založená podle irského práva, je podnikem pro kolektivní správu práv výrobců zvukových záznamů.
- 34 Společnosti RAAP a PPI uzavřely smlouvu, která stanoví podmínky, za nichž musí být v Irsku splatné poplatky za šíření na veřejnosti, v barech a jiných veřejně přístupných místech nebo za vysílání nahrané hudby poté, co je uživatelé zaplatili PPI, sdíleny s výkonnými umělci, a za tímto účelem je společnost PPI částečně převádí společnosti RAAP. Neshodují se však na dosahu této smlouvy, pokud jde o poplatky zaplacené společností PPI v případech, kdy byla šířená hudba prováděna výkonným umělcem, který není státním příslušníkem ani rezidentem členského státu EHP.
- 35 V tomto ohledu má společnost RAAP za to, že všechny splatné poplatky musí být v souladu s čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115 a s mezinárodními dohodami, na které tato směrnice odkazuje, rozděleny mezi výrobce zvukového záznamu a výkonného umělce. Státní příslušnost a místo pobytu výkonného umělce jsou podle ní v tomto ohledu irelevantní.
- 36 Naproti tomu podle společnosti PPI režim zavedený CRR Act, podle něhož výkonní umělci, kteří nejsou státními příslušníky ani rezidenty členského státu EHP a jejichž výkony nepocházejí ani ze zvukového záznamu uskutečněného v EHP, nemají právo získat poměrnou část poplatků, které se stanou splatnými, když jsou tyto výkony šířeny v Irsku, je slučitelný jak se směrnicí 2006/115, tak s mezinárodními dohodami, na něž tato směrnice odkazuje. To, že by tito umělci byli odměňováni za užití zvukových záznamů, k nimž poskytli přínos, v Irsku, je podle ní v rozporu s přístupem mezinárodní vzájemnosti legitimně přijatým Irskem. Jestliže by bylo konkrétně přijato stanovisko společnosti RAAP, výkonní umělci ze Spojených států by byli v Irsku odměňováni, i když podle společnosti PPI tento třetí stát přiznává jen velmi částečně právo na spravedlivou odměnu irským výkonným umělcům.
- 37 Z důvodu této neshody má společnost RAAP za to, že částky, které jí společnost PPI hradí, jsou nedostatečné, a podala proti společnosti PPI žalobu k High Court (Vrchní soud, Irsko), který je předkládajícím soudem.
- 38 Tento soud poznamenává, že v důsledku kombinovaného účinku jeho článků 38, 184, 208, 287 a 288 CRR Act vylučuje, s výjimkou situace – která ještě nenastala – přijetí vyhlášky na základě jeho článku 289, že výkonní umělci, kteří jsou státními příslušníky třetích států ve vztahu k EHP a nemají bydliště nebo pobyt v EHP, mohou získat poměrnou část poplatků, které jsou splatné při šíření jejich výkonů, nahraných mimo EHP, v Irsku, s tím důsledkem, že výrobcům zvukových záznamů, včetně těch, kteří jsou usazení mimo EHP, přísluší tyto poplatky v plné výši.
- 39 V případě zvukových záznamů, na nichž se podíleli výrobci zvukových záznamů a výkonní umělci ze Spojených států amerických, by tak těmto výrobcům mohly příslušet poplatky, které mají být v Irsku zaplacené uživateli, v plné výši.
- 40 Uvedený soud uvádí, že tato situace vychází ze skutečnosti, že kritéria způsobilosti pro odměnu stanovená v CRR Act jsou odlišná pro výrobce zvukových záznamů a pro výkonné umělce. Existují přitom pochybnosti o tom, že jsou takové vnitrostátní právní předpisy slučitelné s čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115, jelikož toto ustanovení vyžaduje, aby členské státy stanovily jedinou spravedlivou odměnu hrazenou uživatelem, která musí být rozdělena mezi výrobce zvukového záznamu a výkonného umělce.
- 41 Předkládající soud v tomto ohledu uvádí, že CRR Act, který zachází rovným způsobem se všemi výkonnými umělci, kteří jsou státními příslušníky nebo rezidenty některého členského státu Unie, případně EHP, dodržuje pravidla Smlouvy o FEU zakazující jakoukoli diskriminaci. Nic to však nemění na tom, že CRR Act musí být slučitelný rovněž s čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115, který obecně stanoví, že každý členský stát musí zajistit, aby byla spravedlivá odměna rozdělena „mezi dotčené

výkonné umělce a výrobce zvukových záznamů“. Podle něj je třeba určit, v jakém rozsahu a jakým způsobem musí být tato směrnice vykládána s ohledem na Římskou úmluvu, jejíž smluvní stranou je Irsko, a Smlouvu WPPT, jejímiž smluvními stranami jsou jak Irsko, tak Unie.

42 Kromě toho je nutno upřesnit, jaké jsou důsledky výhrad učiněných některými třetími státy, jako jsou Spojené státy americké, na základě Smlouvy WPPT. Tato problematika vyvolává zejména otázku, zda má členský stát Unie diskreční pravomoc za účelem reakce na tyto výhrady.

43 S ohledem na význam sporu v původním řízení se ministr pro práci, podnikání a inovace, jakož i Irsko a Attorney General účastnili původního řízení jakožto druhý, třetí a čtvrtý žalovaný.

44 Za těchto podmínek se High Court (Vrchní soud) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Je povinnost vnitrostátního soudu vykládat směrnici [2006/115] ve světle účelu a cíle Římské úmluvy nebo Smlouvy WPPT omezena na pojmy, které jsou v [této] směrnici výslovně uvedeny, nebo se tato povinnost podpůrně vztahuje i na pojmy, které se vyskytují pouze v těchto dvou mezinárodních dohodách? Do jaké míry je konkrétně nutno vykládat článek 8 směrnice [2006/115] ve světle povinnosti ‚národního zacházení‘ podle článku 4 Smlouvy WPPT?

2) Má členský stát diskreční pravomoc, pokud jde o stanovení kritérií pro určení, kteří výkonní umělci splňují definici ‚dotčených výkonných umělců‘ podle článku 8 směrnice [2006/115]? Může konkrétně členský stát omezit právo na poměrnou část spravedlivé odměny na situace, kdy i) se výkon uskuteční v některé zemi [EHP], nebo ii) výkonní umělci mají bydliště nebo pobyt v některé zemi EHP?

3) Jakou diskreční pravomoc má členský stát při reakci na výhradu vznesenou jinou smluvní stranou dle čl. 15 odst. 3 Smlouvy WPPT? Musí konkrétně členský stát převzít přesné znění výhrady vznesené druhou smluvní stranou? Je smluvní strana povinna neuplatňovat pravidlo 30 dnů uvedené v článku 5 Římské úmluvy, pokud by to mohlo mít za následek, že odměnu dle čl. 15 odst. 1 může obdržet výrobce ze smluvní strany, která výhradu vznesla, ale nikoli výkonní umělci téhož záznamu? Podpůrně smluvní strana, která na výhradu reaguje, je oprávněna poskytnout státním příslušníkům strany, která tuto výhradu vznesla, rozsáhlejší práva, než poskytla uvedená strana, tj. může strana, která na výhradu reaguje, poskytnout práva, která nejsou předmětem vzájemnosti?

4) Je za všech okolností přípustné omezit právo na spravedlivou odměnu na výrobce zvukového záznamu, tj. upřít toto právo výkonným umělcům, jejichž výkony byly na tomto zvukovém záznamu zachyceny?“

K předběžným otázkám

K první a druhé otázce

45 Podstatou první a druhé otázky předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně, je, zda čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115 musí být ve světle Římské úmluvy nebo Smlouvy WPPT vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby členský stát v rámci provedení do svých právních předpisů výrazů „dotyční výkonní umělci“ uvedených v tomto ustanovení, které označují umělce, kteří mají právo na část jediné spravedlivé odměny, která je v něm stanovena, vyloučil umělce, kteří jsou státními příslušníky třetích států ve vztahu k EHP, s jedinou výjimkou výkonných umělců, kteří mají bydliště nebo pobyt v EHP, a výkonných umělců, jejichž přínos ke zvukovému záznamu byl uskutečněn v EHP.

- 46 V tomto ohledu je třeba úvodem připomenout, že znění ustanovení unijního práva, které výslovně neodkazuje na právo členských států za účelem vymezení svého smyslu a dosahu, musí být zpravidla vykládáno autonomním a jednotným způsobem v celé Unii, přičemž tento výklad je třeba nalézt s přihlédnutím ke znění tohoto ustanovení, ke kontextu, do něhož toto ustanovení spadá a k cílům sledovaným právní úpravou, jejíž je součástí (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 19. září 2000, *Linster*, C-287/98, EU:C:2000:468, bod 43; ze dne 22. září 2011, *Budějovický Budvar*, C-482/09, EU:C:2011:605, bod 29, jakož i ze dne 1. října 2019, *Planet49*, C-673/17, EU:C:2019:801, bod 47).
- 47 Soudní dvůr na základě této judikatury zdůraznil, že nepřisluší členským státům, aby vymeziply pojmy uvedené bez výslovného odkazu na právo členských států ve směrniciích v oblasti autorského práva a práv s ním souvisejících, jako jsou pojmy „veřejnost“ a „spravedlivá odměna“ (rozsudky ze dne 6. února 2003, *SENA*, C-245/00, EU:C:2003:68, bod 24; ze dne 7. prosince 2006, *SGAE*, C-306/05, EU:C:2006:764, bod 31, a ze dne 30. června 2011, *VEWA*, C-271/10, EU:C:2011:442, body 25 a 26).
- 48 Totéž platí pro výrazy „dotčení výkonní umělci“ uvedené v čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115. Vzhledem k tomu, že tato směrnice neobsahuje žádný odkaz na vnitrostátní právní předpisy, pokud jde o dosah těchto výrazů, je třeba tyto výrazy vykládat jednotně v celé Unii s přihlédnutím ke znění tohoto ustanovení, k jeho kontextu a k cílům sledovaným touto směrnicí.
- 49 Pokud jde o znění čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115, je třeba konstatovat, že toto ustanovení výslovně neupřesňuje, zda výrazy „dotčení výkonní umělci“ odkazují pouze na výkonné umělce, kteří mají státní příslušnost státu, na jehož území se tato směrnice použije, nebo zda odkazují i na výkonné umělce, kteří jsou státními příslušníky jiného státu.
- 50 Pokud jde o kontext, do něhož toto ustanovení spadá, a o cíle směrnice 2006/115, je třeba uvést, že z bodů 5 až 7 jejího odůvodnění vyplývá, že cílem této směrnice je zajistit pokračování v tvůrčí a umělecké práci autorů a výkonných umělců, přičemž se zavádí harmonizovaná právní ochrana, která zaručuje možnost získat odpovídající příjem a návratnost investic „v souladu s mezinárodními smlouvami, které jsou v mnoha členských státech základem úpravy autorského práva a práv souvisejících“.
- 51 Z toho vyplývá, že pojmy uvedené v této směrnicí musejí být vykládány v souladu s odpovídajícími pojmy obsaženými v těchto smlouvách (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 15. března 2012, *SCF*, C-135/10, EU:C:2012:140, bod 55; ze dne 10. listopadu 2016, *Vereniging Openbare Bibliotheken*, C-174/15, EU:C:2016:856, bod 33, jakož i ze dne 29. července 2019, *Pelham a další*, C-476/17, EU:C:2019:624, bod 53).
- 52 Mezi uvedené smlouvy patří Smlouva WPPT, jejímiž smluvními stranami jsou Unie i všechny její členské státy.
- 53 Podle čl. 2 písm. a) Smlouvy WPPT odkazuje pojem „výkonní umělci“ na všechny osoby, „které hrají, zpívají, přednášejí, recitují, představují, předvádějí nebo jinak provádějí literární nebo umělecká díla anebo výtvořky folklóru“. Z článku 2 písm. b) této mezinárodní dohody ostatně vyplývá, že zvukový záznam spočívá zejména v záznamu zvuků takového výkonu.
- 54 Článek 8 odst. 2 směrnice 2006/115 přiznává těmto osobám právo kompenzační povahy, které vznikne na základě sdělování výkonu díla zaznamenaného na zvukový záznam vydaný k obchodním účelům veřejnosti (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 31. května 2016, *Reha Training*, C-117/15, EU:C:2016:379, body 30 a 32).

- 55 Z tohoto ustanovení konkrétněji vyplývá, že právní předpisy každého členského státu musí zajistit jednak to, že uživatel zaplatí jedinou spravedlivou odměnu, pokud je užito zvukového záznamu vydaného k obchodním účelům nebo rozmnoženiny takového záznamu k bezdrátovému vysílání nebo jakémukoliv jinému sdělování veřejnosti, a jednak to, že tato odměna bude rozdělena mezi výkonného umělce a výrobce zvukových záznamů.
- 56 Ačkoli čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115 ponechává každému členskému státu možnost stanovit pro případ, že nedojde k dohodě mezi výkonnými umělci a výrobcí zvukových záznamů, podmínky pro rozdělování uvedené odměny, obsahuje jasnou a bezpodmínečnou povinnost přiznat těmto umělcům a výrobcům právo na spravedlivou odměnu, která musí být mezi ně rozdělena. Jak vyplývá z bodů 5, 12 a 13 odůvodnění této směrnice, poměrná část odměny vyplacené výkonnému umělci musí být přiměřená tak, aby odrážela význam přínosu výkonného umělce ke zvukovému záznamu.
- 57 Toto právo kompenzační povahy představuje, jak o tom svědčí nadpis kapitoly II směrnice 2006/115, do níž spadá její článek 8, právo související s právem autorským.
- 58 Jak uvedl generální advokát v bodě 80 svého stanoviska, povinnost stanovená v čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115 zajistit spravedlivou odměnu, která bude rozdělena mezi výrobce zvukového záznamu a výkonného umělce, se uplatní v případě, že k užití zvukového záznamu nebo jeho rozmnoženiny dojde v Unii.
- 59 Tak je tomu v případě, kdy je sdělování zvukového záznamu jakožto skutečnost, na základě níž vzniká výše uvedené související právo, určeno veřejnosti nacházející se v jednom nebo více členských státech. Vzhledem k tomu, že v této směrnici není upřesněna její územní působnost, totiž tato územní působnost odpovídá územní působnosti Smluv vymezené v článku 52 SEU (rozsudek ze dne 4. května 2017, El Dakkak a Intercontinental, C-17/16, EU:C:2017:341, body 22 a 23, jakož i citovaná judikatura). S výhradou článku 355 SFEU se tato působnost vztahuje na území členských států.
- 60 Kromě toho k tomu, aby se tato povinnost stanovená v čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115 uplatnila, musí zvukový záznam splňovat kritéria podle přechodných ustanovení uvedená v článku 11 této směrnice.
- 61 Naproti tomu uvedená směrnice, která bez dalšího upřesnění odkazuje na „výkonné umělce“ a na „výrobce zvukových záznamů“, nestanoví žádnou podmínku, podle níž by výkonný umělec nebo výrobce zvukového záznamu musel mít státní příslušnost členského státu EHP nebo bydliště či místo pobytu v takovém státě, ani podmínku, že místo výkonu tvůrčí nebo umělecké práce by se mělo vztahovat k území některého členského státu EHP.
- 62 Naopak kontext, do něhož spadá čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115, a cíle této směrnice připomenuté v bodě 50 tohoto rozsudku, jakož i přednost mezinárodních dohod uzavřených Uníí před ostatními kategoriemi aktů sekundárního práva vyplývající z čl. 216 odst. 2 SFEU (rozsudek ze dne 21. prosince 2011, Air Transport Association of America a další, C-366/10, EU:C:2011:864, bod 50), vyžadují, aby byl uvedený čl. 8 odst. 2 vykládán v co největším možném rozsahu v souladu se Smlouvou WPPT (obdobně viz rozsudek ze dne 18. března 2014, Z, C-363/12, EU:C:2014:159, bod 72). Tato mezinárodní dohoda, která je nedílnou součástí právního řádu Unie (viz zejména rozsudky ze dne 30. dubna 1974, Haegeman, 181/73, EU:C:1974:41, bod 5, a ze dne 11. dubna 2013, HK Danmark, C-335/11 a C-337/11, EU:C:2013:222, body 28 až 30), přitom v zásadě ukládá Unii a jejím členským státům povinnost přiznat právo na jedinou spravedlivou odměnu jak výkonným umělcům a výrobcům zvukových záznamů, kteří jsou státními příslušníky členských států Unie, tak výkonným umělcům a výrobcům zvukových záznamů, kteří jsou státními příslušníky jiných smluvních stran Smlouvy WPPT.
- 63 Podle čl. 15 odst. 1 Smlouvy WPPT musí totiž její smluvní strany přiznat výkonným umělcům a výrobcům zvukových záznamů právo na jednu přiměřenou [spravedlivou] odměnu za užití zvukových záznamů, vydaných k obchodním účelům, k vysílání nebo k jakémukoli sdělování veřejnosti. Jak

v podstatě poznamenal generální advokát v bodech 72 a 73 svého stanoviska, provedení této povinnosti do unijního práva bylo v době, kdy Smlouva WPPT vstoupila pro Unii v platnost, tedy dne 14. března 2010, již zajištěno čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115, který beze změn nahradil čl. 8 odst. 2 směrnice 92/100.

- 64 Dále pak čl. 4 odst. 1 Smlouvy WPPT upřesňuje, že každá smluvní strana musí přiznat toto právo bez rozdílu vlastním občanům [státním příslušníkům] a „občanům [státním příslušníkům] jiných smluvních stran“ ve smyslu čl. 3 odst. 2 této smlouvy.
- 65 Posledně uvedené ustanovení uvádí, že výraz „občané [státní příslušníci] jiných smluvních stran“ odkazuje na výkonné umělce a výrobce zvukových záznamů, kteří by splňovali kritéria způsobilosti pro ochranu stanovenou Římskou úmluvou, kdyby všechny smluvní strany Smlouvy WPPT byly smluvními státy uvedené úmluvy, přičemž výrazy uvedené v těchto kritériích mají dosah vymezený v článku 2 Smlouvy WPPT.
- 66 Vzhledem k tomu, že Smlouva WPPT tak v důsledku svého čl. 3 odst. 2 ve spojení s čl. 4 odst. 1 přebírá kritéria obsažená v Římské úmluvě, jsou tato kritéria relevantní pro určení dosahu článku 15 Smlouvy WPPT, s nímž je tento čl. 4 odst. 1 výslovně spojen.
- 67 V tomto ohledu je třeba uvést, že podle článku 4 Římské úmluvy se musí na každého výkonného umělce, který je občanem [státním příslušníkem] smluvního státu této úmluvy, vztahovat národní režim, který ostatní smluvní státy přiznávají vlastním občanům [státním příslušníkům], zejména pokud je výkon součástí zvukového záznamu, který je chráněn podle článku 5 této úmluvy. Tak je tomu zejména v případě, jak vyplývá z odst. 1 písm. a) tohoto článku 5, pokud je výrobce zvukového záznamu občanem [státním příslušníkem] jiného smluvního státu Římské úmluvy, než je stát, na jehož území je zvukový záznam užíván.
- 68 Ze všech těchto úvah vyplývá, že vnitrostátní zákonodárce nemůže právo na jedinou spravedlivou odměnu přiznané v čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115, který v unijním právu zajišťuje uplatnění čl. 15 odst. 1 Smlouvy WPPT, vyhradit pouze státním příslušníkům členských států EHP.
- 69 Je zajisté pravda, že z čl. 15 odst. 3 Smlouvy WPPT vyplývá, že každá smluvní strana této mezinárodní dohody může v oznámení uloženém u generálního ředitele WIPO uplatnit výhradu, že neuzná právo na přiměřenou [spravedlivou] odměnu stanovené v čl. 15 odst. 1 uvedené dohody nebo že i když toto právo uzná, jeho použití na svém území omezí. Jak stanoví čl. 4 odst. 2 Smlouvy WPPT, závazek stanovený v čl. 15 odst. 1 této mezinárodní dohody se neuplatní v rozsahu, v němž byly takové výhrady oznámeny.
- 70 Jak však vyplývá z rejstříku oznámení WIPO, Unie, její členské státy a velký počet třetích států, které jsou smluvními stranami Smlouvy WPPT, neoznámily výhrady podle čl. 15 odst. 3 Smlouvy WPPT, a jsou v důsledku toho vzájemně vázány čl. 4 odst. 1 a čl. 15 odst. 1 této mezinárodní dohody.
- 71 Za těchto podmínek nemůže být čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115 v žádném případě prováděn členským státem tak, aby z práva na spravedlivou odměnu vyloučil všechny výkonné umělce, kteří jsou státními příslušníky třetích států ve vztahu k EHP, s jedinou výjimkou výkonných umělců, kteří mají bydliště nebo pobyt v EHP, jejichž přínos ke zvukovému záznamu byl uskutečněn v EHP, neboť jinak by byla porušena uvedená dohoda.
- 72 Tento závěr není vyvrácen skutečností, že některé členské státy oznámily výhradu podle čl. 5 odst. 3 nebo článku 17 Římské úmluvy a tuto výhradu postoupily generálnímu řediteli WIPO na základě čl. 3 odst. 3 Smlouvy WPPT. Ačkoli z článku 1 této mezinárodní dohody vyplývá, že žádné její ustanovení nemůže zprostit členské státy jejich závazků na základě Římské úmluvy (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. března 2012, SCE, C-135/10, EU:C:2012:140, bod 50), nic to totiž nemění na tom, že taková výhrada z podstaty věci umožňuje pouze omezit závazky přijaté členským státem na základě této

úmluvy, ale pro tento členský stát nezakládá žádnou povinnost. Z toho vyplývá, že ji nelze nikterak považovat za povinnost uvedeného státu, které by mohl bránit výklad čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115 uvedený v bodě 68 tohoto rozsudku.

- 73 Závěr formulovaný v bodě 71 tohoto rozsudku není vyvrácen ani okolností, kterou Irsko uplatnilo ve svém vyjádření předloženém před Soudním dvorem, že takoví jednotlivci, jako jsou výkonní umělci nebo organizace pro kolektivní správu jejich práv, se nemohou před irskými soudy přímo dovolávat článků 4 a 15 Smlouvy WPPT z důvodu neexistence přímého účinku těchto ustanovení, jak konstatoval Soudní dvůr (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. března 2012, SCF, C-135/10, EU:C:2012:140, bod 48).
- 74 Jak generální advokát poznamenal v bodě 127 svého stanoviska, tato okolnost totiž nijak nesnižuje nezbytnost vykládat čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115 v souladu s touto mezinárodní dohodou (obdobně viz rozsudek ze dne 15. března 2012, SCF, C-135/10, EU:C:2012:140, body 48, 51 a 52). Každý zainteresovaný jednotlivec se může dovolávat čl. 8 odst. 2 této směrnice před irskými soudy, aby v rámci takového sporu, jako je spor v původním řízení, jehož se ostatně Irsko účastní jakožto žalovaný, zpochybnil slučitelnost irských právních předpisů s tímto ustanovením. V rámci takového sporu mají irské soudy povinnost vykládat uvedené ustanovení v souladu se Smlouvou WPPT.
- 75 S ohledem na vše výše uvedené je třeba na první a druhou položenou otázku odpovědět tak, že čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115 musí být ve světle čl. 4 odst. 1 a čl. 15 odst. 1 Smlouvy WPPT vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby členský stát v rámci provedení do svých právních předpisů výrazů „dotyční výkonní umělci“ uvedených v tomto čl. 8 odst. 2, které označují umělce, kteří mají právo na část jediné spravedlivé odměny, která je v něm stanovena, vyloučil umělce, kteří jsou státními příslušníky třetích států ve vztahu k EHP, s jedinou výjimkou výkonných umělců, kteří mají bydliště nebo pobyt v EHP, a výkonných umělců, jejichž přínos ke zvukovému záznamu byl uskutečněn v EHP.

Ke třetí otázce

- 76 Podstatou třetí otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 15 odst. 3 Smlouvy WPPT a čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115 musí být vykládány v tom smyslu, že výhrady oznámené třetími státy na základě tohoto čl. 15 odst. 3, které mají za následek to, že je na jejich území omezeno právo na jednu přiměřenou [spravedlivou] odměnu stanovené v čl. 15 odst. 1 Smlouvy WPPT, vedou v Unii k omezení práva stanoveného v tomto čl. 8 odst. 2 vůči státním příslušníkům těchto třetích států, která může stanovit každý členský stát.
- 77 Jak je uvedeno v předkládacím rozhodnutí, relevance této otázky pro vyřešení sporu v původním řízení spočívá v okolnosti, že výhrady oznámené v souladu s čl. 15 odst. 3 Smlouvy WPPT některými třetími státy, mezi něž patří Spojené státy americké, by mohly zmenšit rozsah povinností Irska a představovat tak skutečnost, kterou je třeba zohlednit při přezkumu otázky, zda je s unijním právem slučitelná situace, vznikající na základě CRR Act, kdy užívání zvukových záznamů obsahujících zvukové nahrávky umělců, kteří jsou státními příslušníky třetích států, k němuž dochází v Irsku, může zakládat nárok na odměnu pro výrobce zvukových záznamů, která nebude sdílena s výkonnými umělci. Účinkem CRR Act je zejména omezení práva souvisejícího s autorským právem umělců ze Spojených států na irském území.
- 78 V tomto ohledu je třeba úvodem uvést, jak bylo uvedeno v bodech 19 a 20 tohoto rozsudku, že několik třetích států na základě výhrady založené na čl. 15 odst. 3 Smlouvy WPPT prohlásilo, že se nepovažují za vázané čl. 15 odst. 1 Smlouvy WPPT. Jiné třetí státy, mezi něž patří Spojené státy americké, prohlásily, že tento čl. 15 odst. 1 použijí omezeným způsobem.

- 79 Každá z těchto výhrad omezuje ve stejném rozsahu pro Unii a její členské státy závazek stanovený v čl. 15 odst. 1 Smlouvy WPPT ve vztahu ke třetímu státu, který výhradu učinil. Tento důsledek je uveden v čl. 4 odst. 2 Smlouvy WPPT, který musí být vykládán ve světle relevantních pravidel mezinárodního práva použitelných ve vztazích mezi smluvními stranami (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 25. února 2010, Brita, C-386/08, EU:C:2010:91, bod 43, a ze dne 27. února 2018, Western Sahara Campaign, C-266/16, EU:C:2018:118, bod 58). Mezi tato pravidla patří zásada vzájemnosti zakotvená v čl. 21 odst. 1 Vídeňské úmluvy o smluvním právu. Na základě této zásady výhrada učiněná smluvní stranou ve vztahu k ostatním smluvním stranám mění pro stát, který učinil výhradu, v jeho vztazích s těmito ostatními stranami ustanovení mezinárodní dohody, kterého se výhrada týká, a mění toto ustanovení ve stejném rozsahu pro uvedené smluvní strany v jejich vztazích se státem, který učinil výhradu.
- 80 Z těchto skutečností vyplývá, že na základě relevantních pravidel mezinárodního práva použitelných ve vztazích mezi smluvními stranami nejsou Unie a její členské státy povinny přiznat bez omezení právo na jednu přiměřenou [spravedlivou] odměnu stanovenou v čl. 15 odst. 1 Smlouvy WPPT státním příslušníkům třetího státu, který prostřednictvím výhrady oznámené v souladu s čl. 15 odst. 3 této mezinárodní dohody vyloučí nebo omezí přiznání takového práva na svém území.
- 81 Unie a její členské státy nejsou povinny přiznat bez omezení ani právo na jednu přiměřenou [spravedlivou] odměnu státním příslušníkům třetího státu, který není smluvní stranou Smlouvy WPPT.
- 82 V tomto ohledu je třeba uvést, že skutečnost, že třetí státy odmítnou přiznat pro všechna nebo některá užití na jejich území, pokud jde o zvukové záznamy vydané k obchodním účelům, právo na jedinou spravedlivou odměnu výrobcům zvukových záznamů a výkonným umělcům, kteří k nim poskytli přínos, může mít za následek, že státní příslušníci členských států, kteří jsou činní v oblasti obchodu, často mezinárodního, s nahranou hudbou nebudou pobírat odpovídající příjmy a obtížněji získají návratnost svých investic.
- 83 Takové odmítnutí může mimoto narušit možnost výkonných umělců a výrobců zvukových záznamů z členských států Unie, aby se účastnili tohoto obchodu na základě rovnosti s výkonnými umělci a výrobci zvukových záznamů ze třetího státu, který oznámil výhradu v souladu s čl. 15 odst. 3 Smlouvy WPPT, když se vytvoří situace, ve které tito umělci a výrobci získají příjmy ve všech případech, kdy je jejich nahraná hudba šířena v Unii, zatímco se tento třetí stát prostřednictvím této výhrady oznámené na základě čl. 15 odst. 3 Smlouvy WPPT distancuje nejen od čl. 15 odst. 1 této mezinárodní dohody, ale rovněž od čl. 4 odst. 1. této dohody, který stanoví povinnost rovného zacházení v souvislosti s právem na přiměřenou [spravedlivou] odměnu pro užívání zvukových záznamů vydaných k obchodním účelům.
- 84 Z toho vyplývá, že nebytnost zachovat rovné podmínky pro účast na obchodu s nahranou hudbou představuje cíl obecného zájmu, který může odůvodnit omezení práva souvisejícího s autorským právem stanoveného v čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115 vůči státním příslušníkům třetího státu, který toto právo nepřizná nebo který toto právo přizná pouze částečně.
- 85 Toto právo na jedinou spravedlivou odměnu však v Unii představuje, jak vyplývá z bodu 57 tohoto rozsudku, právo související s autorským právem. Je tedy nedílnou součástí ochrany duševního vlastnictví zakotvené v čl. 17 odst. 2 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“) (obdobně viz rozsudky ze dne 27. března 2014, UPC Telekabel Wien, C-314/12, EU:C:2014:192, bod 47; ze dne 7. srpna 2018, Renckhoff, C-161/17, EU:C:2018:634, bod 41, jakož i ze dne 29. července 2019, Pelham a další, C-476/17, EU:C:2019:624, bod 32).
- 86 Na základě čl. 52 odst. 1 Listiny tedy každé omezení výkonu tohoto práva souvisejícího s autorským právem musí být stanoveno zákonem, což implikuje, že právní základ dovolující zásah do uvedeného práva musí sám definovat jasným a přesným způsobem rozsah omezení výkonu dotčeného práva

[v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 17. prosince 2015, WebMindLicenses, C-419/14, EU:C:2015:832, bod 81; posudek 1/15 (Dohoda PNR EU-Kanada) ze dne 26. července 2017, EU:C:2017:592, bod 139, a rozsudek ze dne 16. července 2020, Facebook Ireland a Schrems, C-311/18, EU:C:2020:559, body 175 a 176].

- 87 Pouhá existence výhrady řádně oznámené v souladu s čl. 15 odst. 3 Smlouvy WPPT tento požadavek nesplňuje, protože taková výhrada neumožňuje státním příslušníkům dotčeného třetího státu dozvědět se, jakým přesným způsobem bude v důsledku toho jejich právo na jednu přiměřenou [spravedlivou] odměnu v Unii omezeno. Za tímto účelem je třeba jasné pravidlo samotného unijního práva.
- 88 Vzhledem k tomu, že čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115 představuje harmonizované pravidlo, přísluší pouze unijnímu normotvůrci, a nikoli vnitrostátním zákonodárcům, aby určil, zda je třeba omezit v Unii přiznání tohoto práva souvisejícího s autorským právem vůči státním příslušníkům třetích států, a v kladném případě definovat toto omezení jasným a přesným způsobem. Jak přitom zdůraznila Komise ve svém vyjádření, toto ustanovení, ani žádné jiné ustanovení unijního práva neobsahuje za současného stavu unijního práva omezení této povahy.
- 89 Je třeba dodat, že Unie má výlučnou vnější pravomoc stanovenou v čl. 3 odst. 2 SFEU sjednávat se třetími státy nové vzájemné závazky v rámci Smlouvy WPPT nebo mimo ni týkající se práva na jednu přiměřenou [spravedlivou] odměnu pro výrobce zvukových záznamů vydaných k obchodním účelům a výkonné umělce poskytující přínos k těmto zvukovým záznamům.
- 90 Každá dohoda v tomto ohledu by totiž mohla změnit působnost čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115, který je společným unijním pravidlem. Mezi oblastí, které se taková cílená dohoda týká, a totožnou oblastí uvedenou v tomto čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115 existuje naprostá shoda. Existence takové naprosté shody představuje jednu ze situací, v níž má Unie výlučnou vnější pravomoc uvedenou v čl. 3 odst. 2 SFEU [viz zejména rozsudky ze dne 4. září 2014, Komise v. Rada, C-114/12, EU:C:2014:2151, body 68 až 70, a ze dne 20. listopadu 2018, Komise v. Rada (AMP Antarctique), C-626/15 a C-659/16, EU:C:2018:925, bod 113].
- 91 S ohledem na vše výše uvedené je třeba na třetí položenou otázku odpovědět tak, že čl. 15 odst. 3 Smlouvy WPPT a čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115 musejí být za současného stavu unijního práva vykládány v tom smyslu, že výhrady oznámené třetími státy na základě tohoto čl. 15 odst. 3, které mají za následek to, že je na jejich území omezeno právo na jednu přiměřenou [spravedlivou] odměnu stanovené v čl. 15 odst. 1 Smlouvy WPPT, nevedou v Unii k omezením práva stanoveného v tomto čl. 8 odst. 2 vůči státním příslušníkům těchto třetích států, přičemž taková omezení však mohou být unijním normotvůrcem zavedena, budou-li v souladu s požadavky čl. 52 odst. 1 Listiny. Uvedený čl. 8 odst. 2 tedy brání tomu, aby členský stát omezil právo na jedinou spravedlivou odměnu vůči výkonným umělcům a výrobcům zvukových záznamů, kteří jsou státními příslušníky uvedených třetích států.

Ke čtvrté otázce

- 92 Podstatou čtvrté otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115 musí být vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby právo na jedinou spravedlivou odměnu, které je v něm stanoveno, bylo omezeno tak, aby odměnu pobíral pouze výrobce zvukového záznamu, aniž by byla sdílena s výkonným umělcem, který ke zvukovému záznamu poskytl přínos.
- 93 V tomto ohledu vzhledem k tomu, že jak vyplývá ze samotného znění čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115, mají jak výkonní umělci, tak výrobci zvukových záznamů právo na jedinou spravedlivou odměnu, vyloučení nároku určitých kategorií výkonných umělců na jakoukoli odměnu za užití zvukových záznamů nebo jejich rozmnoženin, k nimž tito umělci poskytli přínos, nezbytně narušuje dodržování tohoto práva.

- 94 Vzhledem k tomu, že základní vlastností této odměny je to, že je „rozdělena“ mezi výrobce zvukového záznamu a výkonného umělce, musí být sdílena mezi nimi. Třebaže, jak bylo konstatováno v bodě 56 tohoto rozsudku, čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115 ponechává každému členskému státu možnost určit podmínky pro toto rozdělování, toto ustanovení naproti tomu neumožňuje členskému státu, aby vyloučil rozdělení odměny s ohledem na určité kategorie výkonných umělců, a stanovil tak, že výrobcům zvukových záznamů, v souvislosti s nimiž tito umělci poskytli přínos, přísluší celá odměna vzniklá na základě užívání těchto zvukových záznamů nebo jejich rozmnoženin.
- 95 Je třeba ostatně uvést, že takové vyloučení by ohrozilo cíl směrnice 2006/115, připomenutý v bodě 50 tohoto rozsudku, který spočívá v zajištění pokračování v tvůrčí a umělecké práci autorů a výkonných umělců, přičemž se zavádí harmonizovaná právní ochrana, která zaručuje možnost pro autory a výkonné umělce pobírat odpovídající příjem a návratnost jejich investic.
- 96 Na čtvrtou položenou otázku je tudíž třeba odpovědět tak, že čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115 musí být vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby právo na jedinou spravedlivou odměnu, které je v něm stanoveno, bylo omezeno tak, aby odměnu pobíral pouze výrobce dotčeného zvukového záznamu, aniž by byla sdílena s výkonným umělcem, který k tomuto zvukovému záznamu poskytl přínos.

K nákladům řízení

- 97 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 8 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/115/ES ze dne 12. prosince 2006 o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem musí být ve světle čl. 4 odst. 1 a čl. 15 odst. 1 Smlouvy Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO) o výkonech výkonných umělců a o zvukových záznamech vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby členský stát v rámci provedení do svých právních předpisů výrazů „dotyční výkonní umělci“ uvedených v tomto čl. 8 odst. 2, které označují umělce, kteří mají právo na část jediné spravedlivé odměny, která je v něm stanovena, vyloučil umělce, kteří jsou státními příslušníky třetích států ve vztahu k Evropskému hospodářskému prostoru (EHP), s jedinou výjimkou výkonných umělců, kteří mají bydliště nebo pobyt v EHP, a výkonných umělců, jejichž přínos ke zvukovému záznamu byl uskutečněn v EHP.
- 2) Článek 15 odst. 3 Smlouvy Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO) o výkonech výkonných umělců a o zvukových záznamech a čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115/ES musejí být za současného stavu unijního práva vykládány v tom smyslu, že výhrady oznámené třetími státy na základě tohoto čl. 15 odst. 3, které mají za následek to, že je na jejich území omezeno právo na jednu přiměřenou [spravedlivou] odměnu stanovené v čl. 15 odst. 1 Smlouvy WIPO o výkonech výkonných umělců a o zvukových záznamech, nevedou v Evropské unii k omezení práva stanoveného v tomto čl. 8 odst. 2 vůči státním příslušníkům těchto třetích států, přičemž taková omezení však mohou být unijním normotvůrcem zavedena, budou-li v souladu s požadavky čl. 52 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie. Uvedený čl. 8 odst. 2 tedy brání tomu, aby členský stát omezil právo na jedinou spravedlivou odměnu vůči výkonným umělcům a výrobcům zvukových záznamů, kteří jsou státními příslušníky uvedených třetích států.

- 3) Článek 8 odst. 2 směrnice 2006/115/ES musí být vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby právo na jedinou spravedlivou odměnu, které je v něm stanoveno, bylo omezeno tak, aby odměnu pobíral pouze výrobce dotčeného zvukového záznamu, aniž by byla sdílena s výkonným umělcem, který k tomuto zvukovému záznamu poskytl přínos.

Podpisy